

NINA PETROVSCHI: A TRECE PRIN VIAȚĂ CU FRUNTEA SUS

Viorel BOLDUMA

ABSTRACT

Nina Petrovschi had and continues to have a fruitful activity in the educational and scientific realm, held at the Institute of Educational Sciences. Distinguished Mrs. activated during her career as a senior lab, senior lecturer, doctor in history, university lecturer, doctor in pedagogy, head of department, head of the Directorate of Higher Education, research and doctorate within the Ministry of Education (October 2002-October 2004), etc. He was and will remain one of the people with weight at the Faculty of History and Geography of the UPS "Ion Creangă" in Chisinau. She is a very good teacher, a nationally and internationally recognized researcher, author of monographs, articles and studies, school and university textbooks, making an important contribution to the development of historical and pedagogical science. He has contributed to the training and training of history teachers in the Republic of Moldova.

Keywords: *historian, higher education, UPS „Ion Creangă” from Chisinau”, Institute of History of the ASM, Institute of Education Sciences, Ministry of Education of the Republic of Moldova, university lecturer, doctorate in pedagogy, monographs, history manuals, university textbooks.*

Un nume notoriu în știința istorică și pedagogică, în sistemul învățământului superior și preuniversitar din Republica Moldova, îl reprezintă doctorul în istorie, conferențiarul universitar, doctorul habilitat în pedagogie Nina Petrovschi.

A încerca să evoci personalitatea atât de complexă a doamnei Nina Petrovschi, înseamnă să întâlnești ispita epitetelor și adjectivelor superlative. Om de o probitate morală deosebită și înalt profesionalism, vocație pedagogică, noblețe și tact, doar câteva caracteristici, care dau sens și consistență personalității Domniei Sale.

Nina Petrovschi s-a născut la 3 martie 1960 în satul Șestaci, raionul Rezina (astăzi Șoldănești), în familia lui Pantelimon și Alexandra, fiind primul dintre cei patru copii ai familiei Lachi¹. După absolvirea ciclului gimnazial, în anul 1976, a fost admisă la Școala pedagogică din orașul Orhei. După absolvirea cu mențiune a Școlii pedagogice (1980), specialitatea învățător la clasele primare și instructor superior de pioneri², se înscrie la Facultatea de Istorie și Pedagogie a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Absolvă cu mențiune Facultatea (1985), primind calificativul de profesor de istorie și științe sociale, metodist în domeniul muncii educative³. Pe parcursul studiilor a dat dovadă de disciplină și sârguință la învățătură, participând cu succes la diverse conferințe studentești, implicându-se în activitățile facultății⁴.

După absolvirea facultății este repartizată să activeze în calitate de laborantă superioară la Catedra de istoria universală a Facultății de Istorie și Pedagogie a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău⁵. În februarie 1986 este promovată prin concurs la postul de lector la aceeași catedră⁶.

În urma susținerii examenelor de admitere, în septembrie-octombrie 1989, este înmatriculată la aspirantura (doctorantura) Academiei de Științe a Moldovei, unde își face studiile în perioada anilor 1989-1992. Doctoratul a fost finalizat prin susținerea tezei de doctor în științe istorice cu tema „Unirea Principatelor în istoriografia din România”, coordonator științific fiind Eugen Certan, profesor universitar, doctor habilitat⁷. În baza hotărârii Consiliului de Conferire a gradelor științifice, specialitatea 07.93.42, de pe lângă Institutul de Istorie al AȘM, din 1 octombrie 1993, i s-a acordat gradul științific de doctor în științe istorice⁸.

---

¹ Fișa personală. În: Arhiva curentă a Universității Pedagogice de Stat „I. Creangă” din Chișinău. Dosarul personal al dnei Petrovschi Nina. Autobiografia, p. 2.

² Ibidem.

³ Diplomă cu mențiune, seria B-, nr. 961769 eliberată la 4 iulie 1985, Fișa personală. În: Arhiva curentă a Universității Pedagogice de Stat „I. Creangă” din Chișinău. Dosarul personal al dnei Petrovschi Nina, p. 3.

⁴ Caracteristica privind absolventa Facultății de Istorie și Pedagogie a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Nina Petrovschi, semnată de decanul Facultății de Istorie și Pedagogie, Stamatin O., profesorul Bârcă Gh. Dosarul personal al profesorului Petrovschi Nina. Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 6.

⁵ Ibidem.

⁶ Raport despre activitatea de muncă și științifico - didactică a lectorului catedrei de Istorie antică și medievală a UPS „I. Creangă” din Chișinău, Nina Petrovschi. În: Dosarul personal al dnei Petrovschi Nina. Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 49.

⁷ Ibidem, p. 50.

⁸ Doctor în științe istorice (01.01.02. Istorie) (diploma D nr. 0052, eliberată la 9 decembrie 1993). Consiliul de conferire a gradelor științifice nr. DA 07.93.42 de pe lângă Institutul de Istorie al ASM. A se vedea copia. În: Dosarul personal al dnei Petrovschi Nina. Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 30.

La finele aspiranturii, începând cu 1 decembrie 1992, Nina Petrovski este numită în funcție de lector al Catedrei de istorie modernă și contemporană⁹. De la 1 iulie 1994, prin cerere, Nina Petrovski a fost transferată de la Catedra de istorie modernă și contemporană la Catedra de istorie antică și medievală, încredințându-i-se cursul de metodică predării istoriei și coordonarea practicii pedagogice, disciplină importantă pentru formarea viitorilor profesori de istorie¹⁰. În data de 25 mai 1995, prin concurs, cu unanimitate de voturi a celor prezenți (13), în Consiliul Facultății de Istorie și Etnopedagogie, a fost aleasă la postul de lector superior la Catedra istoria antică și medievală¹¹.

Din 18 decembrie 1996, în cadrul Ședinței Senatului UPS „Ion Creangă”, Nina Petrovski este considerată aleasă prin concurs în calitate de conferențiar universitar la Catedra istoria antică și medievală,¹² titlul confirmat prin diploma de conferențiar universitar, acordată de către Comisia Superioară de Atestare a Republicii Moldova din 23.04.1998¹³.

În ședința Catedrei de istorie antică și medievală.
Șef catedră dr. hab., prof. univ. N. Tudoreanu. Foto I. Topală.

-
- ⁹ Ordin nr.269A din 10.12.1992. Dosarul personal al dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 32.
- ¹⁰ Extras din ordin nr.82A din 4.07.1994. Dosarul personal al dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 39.
- ¹¹ Proces-verbal al ședinței Consiliului Facultății de Istorie și Etnopedagogie din 25 mai 1995. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 45.
- ¹² Extras din ordin nr.218A din 30.12.1996. Dosarul personal al dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 60.
- ¹³ Diploma seria CU, nr. 1179, eliberată la 23 aprilie 1998 de Comisia Superioară de Atestare, Chișinău, Republica Moldova, a se vedea copia în Dosarul personal al dnei Petrovski Nina. Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 91.

Menționăm că în perioada de activitate la catedra sus-numită, dna Petrovski, în absența șefului de catedră, prof. univ. Nicolae Tudoreanu, când acesta se afla la stagii/deplasări, a suplinit și funcția de șef interimar de catedră¹⁴.

Din 1 iulie 1999 conferențiarul universitar Nina Petrovski s-a transferat de la Catedra de istoria antică și medievală universală, la Catedra istoria românilor¹⁵. Din 25 octombrie 2001, a fost aleasă prin concurs în postul de conferențiar universitar la Catedra istoria românilor¹⁶, post în care a fost confirmată pe parcursul anilor de mai multe ori¹⁷.

O nouă filă în cariera sa Petrovski Nina o deschide la 24 octombrie 2002, când se transferă la Ministerul Educației al Republicii Moldova¹⁸, totodată continuând să activeze prin cumul și la Alma mater¹⁹. În calitate de șef de Direcție a învățământului superior, cercetare și doctorat din cadrul Ministerului Educației (octombrie 2002 - octombrie 2004) a participat la realizarea reformei în învățământul superior din țară. A activat în perioada de referință în calitate de membru al grupului de alcătuire a *Concepției elaborării și implementării standardelor în învățământul universitar*, în calitate de coordonator al grupului standardelor de formare profesională inițială în învățământul universitar. Fiind responsabilă de acest domeniu, a participat la elaborarea *Concepției dezvoltării învățământului universitar din Republica Moldova în contextul prevederilor procesului de la Bologna* și la elaborarea *Nomenclatorului specialităților pentru învățământul universitar* racordat la cerințele europene, precum și la elaborarea diferitor regulamente. În calitate de manager al domeniului învățământului universitar, cercetare și doctorat a participat la 5 conferințe internaționale (Kiev, Sinaia, Chișinău), consacrate reformei sistemului educațional în contextul globalizării, unde a prezentat comunicări²⁰.

După revenirea de la Ministerul Educației, Nina Petrovski a continuat să activeze în calitate de conferențiar universitar la Catedra istoria românilor, contribuind la formarea viitorilor profesori de istorie²¹.

În anul 2006²² Nina Petrovski s-a transferat la ULM, unde a activat în calitate de șef al Departamentului Studii și s-a preocupat de realizarea procesului

---

¹⁴ Extras din ordin nr. 157P din 17.10.1994, Dosarul personal al profesorului Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 41, p. 54, p. 94.

¹⁵ Extras din ordinal nr. 76A din 6.07.1999. Dosarul personal al profesorului Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 96.

¹⁶ Extras din ordin nr. 156A din 21.11.2001 în baza procesului-verbal nr.3 al ședinței Senatului UPS „Ion Creangă” din 25.10.2001, Dosarul personal al profesorului Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 104.

¹⁷ Ibidem, p. 58A.

¹⁸ Extras din ordin nr. 140A din 28.10.2002, Dosarul personal al Dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 120.

¹⁹ Ibidem, p. 127.

²⁰ Curriculum Vitae al dnei Petrovski Nina.

²¹ Ibidem.

educațional în instituția de învățământ superior; evaluarea activităților didactice, metodice și de cercetare ale cadrelor didactice; verificarea asigurării metodice a procesului didactic; prezentarea rapoartelor semestriale și anuale de activitate științifico-didactică a catedrelor; promovarea politicilor educaționale și de cercetare; proiectarea și monitorizarea formării inițiale în instituția de învățământ superior etc.²³.

După o scurtă perioadă de activitate la instituția sus-menționată, conferențiarul universitar Nina Petrovski revine la Catedra istoria românilor (2007), fiind preocupată în continuare de realizarea procesului educațional în instituția de învățământ superior; elaborarea programelor, manualelor și ghidurilor metodologice; coordonarea practicii pedagogice; realizarea cercetărilor în domeniul învățământului superior.

În perioada 01.12.2008²⁴– 01.XI.2010, Nina Petrovski este înmatriculată la studii de postdoctorat la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău²⁵. În data de 15 februarie 2013 a susținut teza de doctor habilitat în pedagogie cu tema: *Valorizarea tehnologică a principiului integrității în învățarea pragmatică a istoriei în liceu* (consultant științific – Tatiana Callo, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, academician), conferindu-i-se titlul de doctor habilitat în pedagogie²⁶.

Începând cu 15 ianuarie 2015²⁷, dna Petrovski se transferă la Institutul de Științe ale Educației, unde activează și în prezent în calitate de șefă a Catedrei de pedagogie și psihologie. Aici este preocupată de gestionarea dezvoltării și funcționării catedrei; coordonarea activității curente a catedrei, participând la proiectarea, organizarea și realizarea procesului didactic; evaluarea activităților didactice, metodice și de cercetare ale cadrelor didactice ale catedrei; verificarea asigurării metodice a procesului didactic al catedrei; responsabilă de activitatea științifico-didactică și metodică a membrilor catedrei; prezentarea rapoartelor semestriale și anuale de activitate științifico-didactică a catedrei; promovarea politicilor educaționale și de cercetare etc.

---

²² Extras din ordin nr. 97A din 03.11.2006. Dosar personal al dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p.154.

²³ Curriculum Vitae a dnei Petrovski Nina.

²⁴ Extras din ordin nr. 123A din 2.12.2008. Dosar personal al dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău.

²⁵ Extras din ordin nr. 108A din 11.11.2010. Dosar personal al dnei Petrovski. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 203.

²⁶ Doctor habilitat în pedagogie (13.00.02 – Pedagogie generală) (diploma seria DH, nr. 0242, eliberată la 21 iunie 2013). Dosarul personal al dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău.

²⁷ Extras din ordin nr. 5A din 15.01.2015. Dosar personal al dnei Petrovski Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, p. 292.

Transformările politice radicale ce au avut loc în Republica Moldova la sfârșitul anilor '80 și în anii '90 ai secolului XX au condiționat schimbări adecvate în sistemul educațional și învățământul istoric. Are loc trecerea de la sistemul educațional sovietic la cel general-uman și național. Astfel, conferențiarul universitar Nina Petrovski, împreună cu conferențiarul Valeria Cozma și alți colegi, a participat activ la elaborarea concepției învățământului preuniversitar.

Prin urmare, pentru constituirea unui sistem educațional modern, în anul 1995 au fost adoptate documente conceptuale, legislative și normative: *Concepția dezvoltării învățământului în Republica Moldova*, *Programul național de dezvoltare a învățământului în Republica Moldova*, *Legea învățământului*, iar în anul 1997 a fost aprobat Curriculumul național. În conformitate cu Curriculumul național, se prevedea studierea în învățământul preuniversitar a istoriei universale și naționale în două cursuri: *Istoria universală* și *Istoria romanilor*. Manualele vechi au fost anulate²⁸.

O atenție deosebită începe să se acorde elaborării și editării manualelor de istorie și altor lucrări științifico-didactice.

În această conjunctură, o contribuție esențială la elaborarea manualelor și-a adus-o și conferențiarul universitar Nina Petrovski în cadrul Laboratorului *Probleme actuale de istorie în sistemul învățământului universitar*, cu profesorul Eugen Certan și conferențiarul Valeria Cozma. Aici s-a constituit un colectiv de specialiști calificați în istoria universală modernă de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, care și-au pus scopul să examineze, în conformitate cu

realizările științei istorice contemporane, istoria țărilor Europei și Americii, perioada modernă. A fost elaborată concepția și a fost alcătuit planul-prospect al studiului „Istoria modernă a Europei și Americii”. Iar în anul 1995, a fost redactat și editat primul manual original de istorie universală modernă în limba română.

Colectivul de autori, alcătuit din specialiști de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (Eugeniu Certan, Gheorghe Gonța, Valeria Cozma, Nina Petrovski), Academia de Științe a Moldovei (Demir Dragnev, Efim Levit), Universitatea de Stat din Moldova (Constantin Drachenberg, Valentin Tomuleț), Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași (Vasile Cristian, Mihai Cojocar) au prezentat un tablou vast al evoluțiilor demografice,

²⁸ Valeria Cozma. Aportul profesorilor Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” la elaborarea primelor manuale de istorie post-sovietice. Studiu de caz: istorie modernă. În: *O istorie multidimensională a carierelor universitare: instituții, rețele sociale, biografii*. Chișinău: ARC, 2017, Sergiu Musteață (ed.), p. 237.

social-economice, politice, ideologice, culturale, etnice în Europa și America, începând de la mijlocul secolului al XVII-lea până în 1815. Această lucrare a fost aprobată de Comisia de experți a Ministerului Învățământului al Republicii Moldova în calitate de manual pentru studenții facultăților de istorie și suport pentru profesorii din învățământul preuniversitar²⁹. În anul 2008 a ieșit de sub tipar ediția a doua a acestei lucrări, revăzută și completată³⁰.

La elaborarea acestei ediții s-a ținut cont de Recomandarea 15 (2001) a Consiliului Europei privind predarea istoriei în Europa în secolul al XXI-lea, care prevede viziuni ale istoriei fără denaturarea trecutului în scopuri de propagandă, fără negarea unor fapte istorice ori omiterea acestora, o studiere a istoriei în spiritul valorilor general-umane, naționale, regionale și locale. Conținutul manualului permite studenților să facă cunoștință cu istoria popoarelor din Europa și America în plan politic, economic, social și cultural, precum și să identifice influența reciprocă între diferite țări, regiuni și școli științifice din epoca modernă³¹.

Nina Petrovski și-a adus contribuția și la apariția primei crestomații la istoria modernă universală, foarte utilă studenților și profesorilor școlari³².

Rezultatele cercetărilor efectuate în cadrul Laboratorului „Probleme actuale de istorie în sistemul învățământului universitar” au fost de mare folos pentru conceperea și redactarea manualelor școlare de istorie³³.

Conferențiarul universitar Nina Petrovski, împreună cu profesorii universitari Gheorghe Gonța, Boris Vizer, Eugeniu Certan etc., au fost printre primii autori de Curriculum și manuale școlare de istorie din Republica Moldova, tipărite în mai multe ediții³⁴.

---

²⁹ Valeria Cozma, op. cit. p. 237; *Istoria modernă a Europei și Americii*, vol. I. Coordonatori: Eugeniu Certan, Vasile Cristian. Chișinău: Lumina, 1995; *Istoria modernă a Europei și Americii*, vol. II. Coordonatori: Eugeniu Certan, Vasile Cristian. Chișinău: Prut Internațional, 2002.

³⁰ *Istoria modernă a Europei și Americii. Sec. XVI – începutul sec. XIX*. Ediția II, revăzută și completată. Chișinău: Univers Pedagogic, 2008, p. 3.

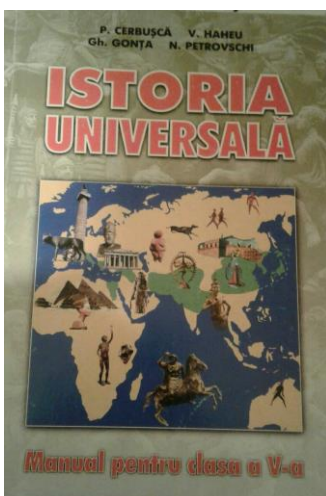
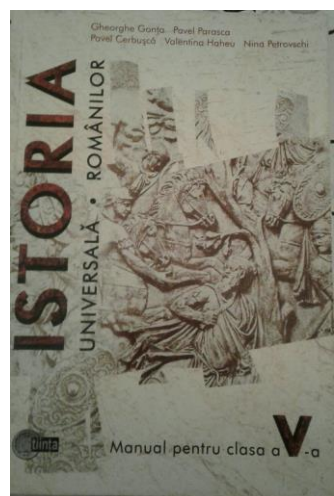
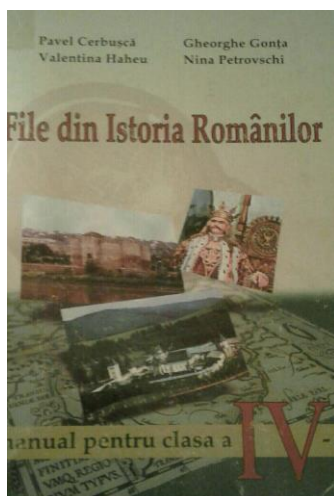
³¹ Valeria Cozma, op. cit., p. 238; *Consiliul Europei și istoria în școală. Documente ale Consiliului Europei*. Chișinău, 2001, p. 19, 21, 37.

³² *Istoria universală modernă (1640-1850)*. Crestomație. Chișinău: Prut internațional, 2000 (în colaborare cu E. Certan, V. Cozma, S. Culea).

³³ Valeria Cozma, op. cit., p. 240.

³⁴ Cerbușcă P., Haheu V., Gonța Gh., Petrovski N. File din istoria Românilor, cl. IV. Chișinău: Î.E.P. „Știința”, 2010, 148 p.; Dragnev D., Gonța Gh., Cocîrlă P., Petrovski N. Istoria, cl. VI. Chișinău: Î.E.P. „Știința”, 2010, 223 p.; Dragnev D., Drahenberg C., Ojog I., Petrovski N. et. al. Istoria, cl. VII. Chișinău: Î.E.P. „Știința”, 2010, 207 p.; Petrovski N. Curriculum școlar. cl. IV. Chișinău, 2010, 43 p.; Petrovski N. Curriculum școlar. Istoria, cl. V - IX, Chișinău, 2010, 24 p.; Petrovski N. Curriculum. X – XII class. Chișinău, 2010, 27 p.; Petrovski N. Caiet al elevului. File din istoria Românilor, cl. IV. Chișinău: Știința, 2010, 72 p.

Activitățile didactice ale dnei Nina Petrovschi s-au distins prin atitudine responsabilă față de cursurile prezentate, erudiție și exigență.

Nina Petrovschi a pregătit și a prezentat studenților mai multe cursuri normative și opționale, atât la ciclul licență, cât și master, dintre care menționăm: *Istoriografia universală*, *Istoria nouă și contemporană (seminare)*, *Didactica istoriei*, *Dezvoltarea capacităților de investigare și a deprinderilor de muncă intelectuală în procesul predării-învățării istoriei*, *Strategii de dezvoltare a gândirii critice în demersul didactic preuniversitar*, *Metode interactive de predare-învățare a istoriei*, *Implementarea strategiilor și metodologiilor avansate în predarea-învățarea istoriei etc.*, asigurând cursurile respective cu programe analitice și suporturi de curs ³⁵.

³⁵ Dosar personal al dnei Petrovschi Nina. În: Arhiva curentă a UPS „I. Creangă” din Chișinău, pp. 85-86, pp. 115-116, p. 119.

La fel, Nina Petrovski a organizat cursuri de formare continuă a cadrelor didactice în domeniul implementării curriculumului, utilizării noilor manuale, activând în calitate de formator național privind implementarea curriculumului modernizat la istorie.

Totodată, sub îndrumarea N. Petrovski au susținut teze de an, de licență, master sute de studenți și masteranzi.

Menționăm faptul că conferențiarul universitar, doctor habilitat în pedagogie Nina Petrovski a activat într-un șir de proiecte naționale, dintre care remarcăm: Proiectul național *Educație de calitate în mediul rural* (ME, UNICEF Moldova, 2007); Proiectul *Modernizarea curriculumului școlar* (ME, IȘE, UNICEF Moldova, 2010-2011); Proiectul național *Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în învățământul secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului și a societății bazate pe cunoaștere* (ME, IȘE, UNICEF Moldova, 2011-2012). A fost Expert național în elaborarea standardelor (2012), formator central în cadrul stagiilor de formare a managerilor instituțiilor de învățământ și a managerilor la nivelul DRÎTS în problemele promovării standardelor educaționale, managementului curriculumului, planului de învățământ, evaluării în bază de competențe (2015) etc.³⁶

Conferențiarul universitar, doctor habilitat în pedagogie Nina Petrovski a fost membru al Consiliului științific de susținere a tezelor de doctor în istorie, secretar științific al Consiliului științific de susținere a tezelor de doctor în istorie la UPS „Ion Creangă”³⁷ etc.

Din anul 2013 este membru al Seminarului Științific de Profil la Institutul de Științe ale Educației și la UPS „Ion Creangă”³⁸.

Subliniem faptul că dna Nina Petrovski a obținut abilitatea de conducător de doctorat la specialitatea 13.00.02 - Istoria și metodologia instruirii (istorie) și la specialitatea 531.01 - Teoria generală a educației, fiind conducător științific la 7 teze de doctor.

Dna Nina Petrovski, începând cu anul 2015, activează în cadrul Școlii Doctorale „Științe ale Educației” a Parteneriatului instituțiilor de învățământ superior dintre Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul și Institutul de Științe ale Educației, fiind membru al Consiliului Școlii Doctorale susnumite, iar din 2017 și în cadrul Școlii Doctorale „Științe ale Educației” de la UPS „Ion Creangă”.

Pe parcursul activității sale a participat la un șir de conferințe științifice naționale și internaționale organizate la Chișinău, București, Sinaia, Cluj, Cernăuți, Kiev, Minsk etc., precum și a efectuat stagii de perfecționare și cercetare la Institutul Internațional „George Eckert” din Braunschweig (Germania), în SUA, România etc.³⁹.

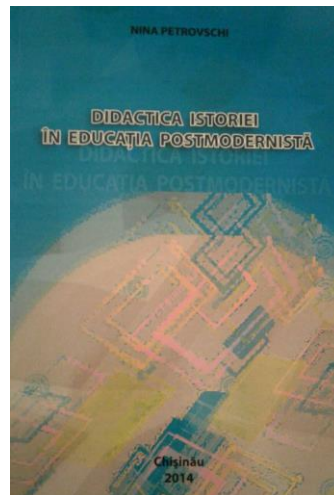
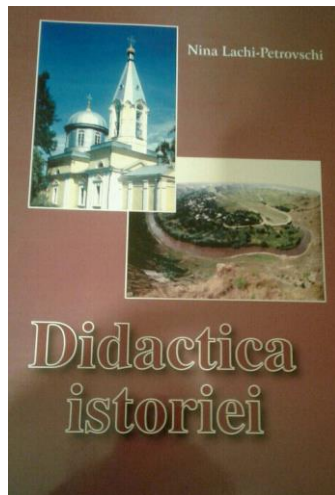
³⁶ Curriculum Vitae a dnei Petrovski Nina.

³⁷ Ibidem.

³⁸ Curriculum Vitae a dnei Petrovski Nina.

³⁹ Dosar personal al dnei Petrovski Nina, Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă” din Chișinău.

Subliniem faptul că este autoare de monografii, de articole științifico-didactice, manuale universitare la didactica istoriei, manuale școlare la istorie, ghiduri metodice pentru studenți și profesori, apreciate de comunitatea științifică și profesorii școlari.

Astfel, în recenzia la monografia *Învățarea pragmatică a istoriei*⁴⁰, Gheorghe Gonța (1948–2015), doctor habilitat în istorie, profesor universitar, șef Catedră istoria românilor (1992–2015), menționează calitățile de cercetare ale dnei Nina Petrovșchi: „Lucrarea nominalizată înglobează, pornind de la ideea de bază a autoarei, structuri teoretice și aplicative, ilustrându-se importanța abordării tehnologice a învățării pragmatice a istoriei în vederea schimbării comportamentului de învățare al elevului și în formarea competenței de învățare pragmatică a lui. Accesibilitatea, dar și complexitatea informației științifice interpretate pe parcursul lucrării, intervențiile neașteptate privind rolul și posibilitățile de învățare ale elevului; operarea cu noțiuni și concepte fundamentate teoretic, dar și aplicativ, includerea aspectului experimental în lucrare ilustrează, în persoana autoarei, o cercetătoare versată.”⁴¹

Activitățile didactice, științifice și manageriale ale dnei Nina Petrovșchi au fost apreciate prin diplome și scrisori de recunoștință: Diploma Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, ordin nr. 1275 din 01.10.2018;

⁴⁰ Petrovșchi N. *Învățarea pragmatică a istoriei*. Chișinău: „Print-Caro” SRL, 2012, 272 p.

⁴¹ Gonța Gheorghe. Recenzie la monografia elaborată de conf. univ. dr. Nina Petrovșchi, cu titlul „Învățarea pragmatică a istoriei”. În: *Revista de științe socioumane*, Nr. 1(23) 2013, pp. 167-169.

Diploma Guvernului Republicii Moldova, Diplomă de gradul al doilea, ordin nr. 1841-6312 din 04.10.2016, Diploma Ministerului Educației al Republicii Moldova, ordin nr. 604 din 05.10.2016, Diploma Ministerului Învățământului al Republicii Moldova, ordin nr. 43 din 04.03. 2004, Diploma de Merit în Educație, 05.10.2012, IȘE etc.⁴².

Activitatea doctorului habilitat Nina Petrovschi a fost înalt apreciată și de colegii de catedră, de facultate, unde a activat în perioada de referință, precum și de studenți. Astfel, spre exemplu, conferențiarul universitar Valentina Ursu, șefa Catedrei geografie și patrimoniul cultural, menționează: „Dna Nina Petrovschi este o fire perseverentă, inteligentă, empatică, blajină, mărinimoasă, luminoasă la chip. Este plină de un farmec aparte, este un om care înobilează suflete. Dincolo de meseria pe care o realizează cu profesionalism, ca și Om, are un suflet minunat care radiază de bunătate”⁴³, cuvinte la care subscriem și noi.

Despre inteligența și rigoarea profesională a dnei Nina Petrovschi își amintește și fosta studentă Mariana Usturoi, actualmente profesoară de istorie la Liceul Teoretic „Nicolae Sulac” din or. Chișinău: „Prin personalitatea sa, Nina Petrovschi a reușit să modeleze tinere caractere, să le insufle dragoste pentru muncă, corectitudine, punctualitate. Ea ne-a învățat că succesul înseamnă Valoare, iar Valoare înseamnă Fericire. Cu deosebit tact Domnia Sa reușea să te

⁴² Arhiva personală a dnei Petrovschi Nina.

⁴³ Interviu cu dna V. Ursu, realizat la 20 august 2019.

lase clar să înțelegi că farmecul vieții este de a ști să te lupți cu greutățile ei, iar unele dintre cele mai mari bucurii le a-i nu atunci când totul ți-a venit de-a gata, ci după ce a-i luptat ca să obții ceva. Prin tot ce făcea se dovedea un dascăl dăruit, cu sufletul deschis comunicării cu tinerii. Dar cea mai mare lecție pe care ne-a dat-o Domnia Sa a fost cea de a trece prin viață cu fruntea sus. Cu acest dar este hărăzită și Domnia Sa”⁴⁴.

Astfel, Nina Petrovski este și va rămâne una din persoanele cu pondere la Facultatea de Istorie a UPS „Ion Creangă” din Chișinău, o foarte bună profesoară, o cercetătoare recunoscută pe plan național și internațional, autor de monografii, articole și studii, manuale școlare, universitare etc.

Lista selectivă a lucrărilor științifice și metodicodidactice

1. Petrovski N., Mihăilă Monica Maria. Interactivitatea – o nouă abordare a perspectivelor cunoașterii. În: *Univers Pedagogic*, nr. 2, Chișinău, 2019.
2. Mihăilă Monica Maria, Petrovski Nina. Învățarea prin descoperire. În: *Materialele Conferinței Republicane a cadrelor didactice*, 1-2 martie, 2019, UST, Vol. II, Didactica științelor naturii, 2019, pp. 43-47.
3. Integralizarea curriculară ca element cultural al învățării. În: *Conferința internațională. Educația din perspectiva valorilor*, Ediția a X-a, Alba Iulia, 10-11 octombrie. București: Editura Eicon, 2018, TOM. XIV, pp.70-74.
4. Perspective de realizare a educației istorice în postmodernitate. În: *Curriculum școlar: provocări și oportunități de dezvoltare*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 7-18 decembrie, 2018, IȘE IȘE. Chișinău: Lyceum, 2018, pp.14-18.
5. Petrovski N., S. Boldirescu. Evaluarea contextualizată în sistemul de formare/dezvoltare a competențelor școlare. În: *Materialele Conferinței Științifice Internaționale*, 9-10 noiembrie 2017. Chișinău: IȘE , 2017, pp. 170-174.
6. S. Boldirescu, N. Petrovski. Valorile ca bază a conținuturilor educaționale. În: Conferința internațională *Educația din perspectiva valorilor*, Ediția a IX-a. București: Editura Eicon, 2017, TOM. XI, pp.149-153.
7. Iuzu I., Petrovski N. Modelul pedagogic al mediului școlar ca factor al educației sociale. În: *Univers Pedagogic*, nr.3 (55). Chișinău, 2017, pp. 12-18.
8. Hermeneutica – modalitate eficientă de cunoaștere științifică a istoriei. În: *Istorie, Performanțe, personalități (1941-2016)*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale consacrate aniversării a 75 de ani de activitate, 20-21 octombrie, 2016, Chișinău: IȘE (Tipogr. “Impressum”), 2016. pp. 201-205.
9. Iuzu I., Petrovski N. Analiza curriculumului școlar pentru învățământul primar din perspectiva educației sociale. În: *Istorie, Performanțe, personalități (1941-2016)*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale consacrate

---

⁴⁴ Interviu cu M. Usturoi, realizat la 25 august 2019.

- aniversării a 75 de ani de activitate, 20–21 octombrie, 2016. Chișinău: IȘE (Tipogr. "Impressum"), 2016, pp. 97–100.
10. Rolul valorilor general-umane în formarea personalității elevului. Universitatea „1 decembrie 1918” din Alba Iulia și Universitatea de Stat din Moldova. În: Conferința internațională *Educația din perspectiva valorilor*, Ediția a VIII-a, 13-15 octombrie. București: Editura Eicon, 2016, TOM IX, pp. 123- 127.
  11. Educația intergrală – imperativ al lumii moderne. În: *Școala modernă: provocări și oportunități*. Materialele Conferinței șt. internaț., 5-7 noiembrie, 2015, IȘE, Chișinău: „Print-Caro” SRL, 2015, pp. 29-35.
  12. Iuzu I., Petrovski N. Abordarea personalității elevilor de vîrstă școlară mică în contextul educației sociale. În: Conferința științifică internațională „Perspectivele și problemele integrării în Spațiul European al cercetării și educației”, 5 Iunie 2015, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu din Cahul, (Tipogr. "Centrografic"), Vol. II, pp. 211- 215.
  13. Boldirescu S., Petrovski N. Educația morală ca dimensiune în formarea personalității elevului. În: *Valorile moral-spirituale ale educației*. Materialele Simpozionului pedagogic Internațional, 3-4 aprilie 2015, Chișinău: IȘE, 2015, pp. 135-138.
  14. Tehnologia învățării pragmatice a istoriei din perspectiva integralității. În: Conferința științifico-practică internațională „Perspectivele și problemele integrării în Spațiul European al Învățământului superior”, 5 Iunie 2014, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu din Cahul, (Tipogr. "Centrografic"), Vol. 1, pp. 430- 441.
  15. Coordonatele învățării pragmatice. În: *Eficientizarea învățământului – vector al politicilor educaționale moderne*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 11-12, decembrie, 2014, Partea II. IȘE. Chișinău, 2014, pp. 19–29.
  16. Iuzu I., Petrovski N. Mediul școlar ca factor al educației sociale în învățământul primar. În: *Eficientizarea învățământului – vector al politicilor educaționale moderne*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 11-12, decembrie, Partea II. IȘE. Chișinău, 2014, pp. 73 - 79.
  17. *Didactica istoriei în educația postmodernistă*. Chișinău: „Print – Caro” SRL, 2014. 133 p.
  18. Noile valori ale învățării. În: *Revista de științe socioumane*, nr. 2 (27), Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2014, pp. 7-19.
  19. Multiperspectivitatea – deschidere pentru învățarea pragmatică a istoriei. În: *Educația pentru dezvoltare durabilă: inovație, competitivitate, eficiență*. Materialele Conferinței șt. internaț., 18-19 octombrie, 2013, IȘE. Chișinău: „Print – Caro” SRL, 2013, pp. 27-30.
  20. Semnificația învățării pragmatice în postmodernitatea educației. În: *Revista de științe socioumane*, 2013, nr.1 (23), pp. 41-52.

21. Educația istorică din perspectiva învățării prin acțiune. În: *Educația din perspectiva valorilor: idei, concepte, modele* / col. aut. Mândăcanu V., Oprîș D., Scheau I. Cluj-Napoca: Eicon, 2013, pp. 68-72.
22. *Învățarea pragmatică a istoriei*. Chișinău: „Print – Caro” SRL, 2012, 272 p.
23. *Интеграция и актуальные тенденции в обучении истории*. http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp9/petrovsky.pdf
24. Contextualizarea pragmatică a educației istorice postmoderniste. În: *Revista de pedagogie*, Nr. 1, București, 2012.
25. Tendințele învățării pragmatice a istoriei. În: *Optimizarea învățămîntului în contextul societății bazate pe cunoaștere*. Materialele conf. șt. internaț., 2-3 noiembrie, IȘE, Chișinău: „Print – Caro” SRL, 2012, pp. 188-192.
26. *Ghid tehnologic. Învățarea pragmatică a istoriei*. Chișinău: „Print-Caro”, 2012, 28 p.
27. Învățarea pragmatică ca premisă a formării și dezvoltării personalității elevului. În: *Fundamente ale educației umaniste* / col. aut. Mândăcanu V., Oprîș D., Scheau I. Chișinău: Pontos, 2011, pp. 90-94.
28. Petrovski N., Callo T. Experiența ca determinare a învățării practice a istoriei. În: *Tendințe actuale în științele educației: Conferință internațională*, ediția a X-a, Suceava, 7-9 iulie, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, 2011, pp. 106-112.
29. Învățarea integrată ca factor ce asigură calitatea educației. În: *Probleme ale științelor socio-umane și modernizării învățămîntului*. Conferința de totalizare a muncii științifice și științifico-didactice a corpului profesoral didactic pentru anul 2011. Vol. III. Chișinău, 2012, pp. 23-30.
30. Variabile ale unui demers pedagogic interdisciplinar. În: *Pledoarie pentru educație – cheia creativității și inovării*. Materialele conferinței științifice Internaționale, 1-2 noiembrie, 2011, IȘE. Chișinău: „Print-Caro” SRL, 2011.
31. Dezvoltarea unei viziuni constructiviste asupra cunoașterii. În: *Priorități actuale în procesul educațional*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 3 decembrie 2010. Chișinău: CEP USM, 2011, pp. 583-587.
32. Învățarea constructivistă ca modalitate de integrare a elevului în profesie. În: *Personalitatea integrală – un deziderat al educației moderne*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 29-30 octombrie, 2010, IȘE. Chișinău: „Print-Caro” SRL, 2010, pp. 243-246.
33. Conceptul de integralizare pedagogică ca element al culturii învățării. În: *Paradigma umanistă – subiect al managementului culturii învățării*. Materialele conferinței științifice teoretico-practice, 16-17 aprilie. Chișinău: Garomont-Studio SRL, 2010, pp. 51-56.
34. Cunoașterea produsă în contextul învățării prin acțiune. În: *Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățămîntului*. Conferință științifică internațională. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” la 70 de ani, vol. II, Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2010, pp. 431-440.

35. Cerbușcă P., Haheu V., Gonța Gh., Petrovschi N. *File din istoria românilor*, cl. IV, Chișinău, Î.E.P. „Știința”, 2010, 148 p.
36. D. Dragnev., Gonța Gh., Cocîrlă P., Petrovschi N. *Istoria*, cl. VI. Chișinău, Î.E.P. „Știința”, 2010, 223 p.
37. Dragnev D., Drahenberg C., Ojog I., Petrovschi N. et. al. *Istoria*, cl. VII. Chișinău, Î.E.P. „Știința”, 2010, 207 p.
38. *Curriculum școlar. Istoria*. cl. IV. Chișinău, 2010, 43 p.
39. *Curriculum școlar. Istoria*, cl. V – IX. Chișinău, 2010, 24 p.
40. *Curriculum. Istotia*. X – XII class, Chișinău. 2010, 27 p.
41. *Caiet al elevului. File din istoria Românilor*, cl. IV. Chișinău: Știința, 2010, 72 p.
42. Învățarea creativă ca un aspect al învățării pragmatice. În: *Revista de științe socioumane*, nr.2 (12), Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2009, pp. 5-9.
43. Proiectarea didactică integralizată din perspectiva educației constructiviste. În: *Didactica Pro...* Revistă de teorie și practică și practică educațională, nr. 1 (53), februarie, 2009. pp. 26-29.
44. Învățarea prin descoperire ca modalitate a acțiunii pragmatice. În: *Revista de științe socioumane*, nr.1 (11), Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2009, pp. 1-4.
45. Valorificarea principiului învățării contextuale prin metoda studiului de caz. În: *Didactica Pro...* Revistă de teorie și practică educațională, nr. 2 (54-55), iunie, 2009. pp. 34-37.
46. Învățarea bazată pe probleme – un indiciu de promovare a educației integralizate. În: *Univers Pedagogic*, nr.3, Chișinău: MET, 2009. pp. 16-20.
47. Utilizarea metodei proiectelor în învățarea prin acțiune practică. În: *Revista de științe socioumane*, nr.2 (12), Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2009, pp. 1-5.
48. Învățarea interactivă în contextul paradigmei constructiviste. În: *Univers Pedagogic*, nr. 3-4, Chișinău: MET, 2008, pp. 24-29.
49. Noi abordări ale evaluării randamentului școlar la istorie. În: *Revista de științe socioumane*, UPS „Ion Creangă”, nr. 1 (8), 2008.
50. Actualizarea ideilor iorgiene ale integralizării în predarea istoriei. În: *Schimbarea Paradigmei în Teoria și Practica Educațională*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, (2008), Chișinău: CEP USM, partea II, 2009, pp.144-146.
51. Cunoașterea – un mod de învățare prin acțiune. În: *Modernizarea standardelor și curricula educaționale – deschidere spre o personalitate integrală*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 22-23 octombrie, 2009, partea II, IȘE, Chișinău: Print-Caro SRL, 2009, pp. 90-93.
52. Sugestii privind rolurile profesorului în învățarea constructivistă. În: *Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului*. Conferință științifică anuală UPS „Ion Creangă” (24-25 februarie 2009), vol. II, Chișinău, 2009.

53. Certan E., Cojocaru M., Cristian V., Petrovschi N. et. al. Manual. *Istoria modernă a Europei și Americii*, partea II, Ediție revăzută și completată, Chișinău: Univers pedagogic, 2008, 376 p.
54. Diferențierea formelor de optimizare a procesului de predare - învățare a istoriei. În: *Revista de științe socioumane*, UPS „Ion Creangă”, nr. 2 (8), 2008.
55. Lachi-Petrovschi N. *Didactica istoriei*. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2007, 165 p.